

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Dereito, Bioética e Terapia Ocupacional		Código	653G01105
Titulación	Grao en Terapia Ocupacional			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Dereito Público Especial			
Coordinación	Triviño Caballero, Rosana	Correo electrónico	rosana.trivino@udc.es	
Profesorado	Triviño Caballero, Rosana	Correo electrónico	rosana.trivino@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta asignatura pretende el desarrollo de competencias que permitan al alumnado comprender y aplicar los conocimientos relacionados con la Bioética, el Derecho y la Terapia Ocupacional.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Explicar la relación entre el funcionamiento ocupacional, la salud y el bienestar.
A8	Uso profesional y ético del razonamiento efectivo en todas las partes del proceso de terapia ocupacional.
A11	Trabajar para facilitar entornos accesibles y adaptados y promover la justicia ocupacional.
A15	Trabajar según los principios de la práctica centrada en el cliente.
A16	Construir una relación terapéutica como base del proceso de la terapia ocupacional.
A18	Colaborar con clientes para abogar al derecho de tener sus necesidades ocupacionales satisfechas.
A19	Apreciar y respetar las diferencias individuales, creencias culturales, costumbres y su influencia sobre la ocupación y la participación.
A20	Preparar, mantener y revisar la documentación de los procesos de terapia ocupacional.
A23	Practicar de manera ética, respetando a los clientes, teniendo en cuenta los códigos profesionales de conducta para terapeutas ocupacionales.
A24	Demstrar seguridad, autoconocimiento, autocritica y conocimientos de sus propias limitaciones como terapeuta ocupacional.
A25	Identificar la necesidad de investigar y buscar publicaciones relacionadas con la ocupación, la terapia ocupacional y/o la ciencia ocupacional y formular preguntas de investigación relevantes.
A34	Considerar los avances en salud, cuidado social, sociedad y legislación a nivel internacional, nacional y local que afecten a los servicios de terapia ocupacional.
B3	Aplicar un pensamiento crítico, lógico y creativo.
B4	Trabajar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Trabajar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética y responsabilidad social como ciudadano y como profesional.
B9	Capacidad de aplicar los conocimientos a la práctica.
B10	Conocimientos básicos de la profesión.
B17	Compromiso ético.
B28	Toma de decisiones.
B29	Trabajo en equipo.
C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.
C7	Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.
C8	Valorar la importancia que tiene la investigación, la innovación y el desarrollo tecnológico en el avance socioeconómico y cultural de la sociedad.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Adquisición do coñecemento do significado ético e xurídico do exercicio profesional da Terapia ocupacional	A1 A8 A11 A15 A16 A18 A19 A20 A23 A24 A25 A34	B6 B10 B17	C4 C7 C8
Comprensión e utilización dos principais conceptos éticos, deontolóxicos e xurídicos manexados pola Terapia ocupacional	A8 A11 A15 A16 A18 A19 A20 A23 A25	B6 B10 B17	C7
Adquisición de habilidades para identificar y avaliar os problemas éticos presentes na práctica asistencial dos terapeutas ocupacionais	A1 A8 A11 A15 A16 A19 A20 A23 A34	B6 B10 B17	
Adquisición de habilidades para a xestión dos feitos, os valores e os dereitos nos procesos de toma de decisións no exercicio profesional	A1 A8 A15 A16 A18 A19 A20 A23 A24 A25 A34	B3 B4 B5 B6 B9 B10 B17 B28 B29	C4 C7

Contidos	
Temas	Subtemas

Tema 1. O Dereito	As razóns do Dereito: ¿qué, por qué e para qué o Dereito? O Dereito coma práctica social: normatividade, coactividade e carácter institucional. O ámbito do Dereito: Dereito e outros ordes normativos. A estrutura do Dereito: principios constitucionais básicos e dereitos fundamentais. Os elementos do Dereito: suxeitos, fontes e materiais. Os tipos de normas. A obediencia ao Dereito. Creación, interpretación, aplicación e argumentación xurídicas.
Tema 2. A Bioética	Historia. Concepto. Bioética clínica e Bioética ecolóxica. Fundamentación. Metodoloxía. Bioética e razoamento práctico.
Tema 3. A relación asistencial	Historia. Concepto. A relación asistencial como relación sociosanitaria. Modelos. Do paternalismo e a beneficencia á autonomía e os dereitos. Unha proposta.
Tema 4. O proceso de toma de decisións (I)	Bioética e razoamento práctico (remisión ao tema 1). Información e comunicación. O consentemento informado. A planificación anticipada da atención e as instrucións previas. As decisións de representación. Minoría de idade. Incapacidade.
Tema 5. O proceso de toma de decisións (II)	Información e documentación clínica. Intimidade, confidencialidade e segredo profesional. Os datos de saúde. A historia clínica e o expediente.
Tema 7. O proceso de toma de decisións (IV)	Xustiza e recursos sociosanitarios (remisión ao tema 4). Criterios de distribución dos recursos sociosanitarios: idade, enfermidade, discapacidade, dependencia.
Tema 6. O proceso de toma de decisións (III)	Os comités de ética. Ámbito sanitario e ámbito sociosanitario. Comités de ética asistencial. Comités de ética da investigación. Comités internacionais, nacionais e autonómicos. O Comité de Bioética de España.
Tema 8. As profesións asistenciais	A Terapia ocupacional coma profesión. A deontoloxía profesional. Bioética, Deontoloxía e Dereito (remisión ao tema 2). A responsabilidade: ética, deontolóxica e xurídica. A confianza. As relacións entre profesionais. Os deberes dos profesionais asistenciais. Os dereitos dos profesionais asistenciais. Algunhas cuestións específicas: o intrusismo profesional. A obxección de conciencia. A síndrome de esgotamento profesional (burn-out). As baixas laborais. A seguridade clínica.
Tema 9. O ciclo vital	1) Decisións ao comezo da vida. 2) Decisións ao medio da vida. 3) Decisións ao final da vida.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A8 A11 A19 A20 A23 A24 A25 A34 B3 B6 B9 B10 B17 B28 C4 C7 C8	20	18	38
Discusión dirixida	A19 B3 B4 B5 B6 B9 B10 B17 B28 B29 C4 C7 C8	20	18	38
Traballos tutelados	A8 A15 A19 A20 A23 A24 A25 A34 B3 B4 B5 B6 B9 B17 B28 B29 C4 C7 C8	2	22	24

Presentación oral	A8 A15 A16 A18 A20 A23 A24 A25 A34	1	18.5	19.5
Proba de ensaio	A1 A8 A24 A34 B3 B4 B6 B9 B10 C7 C8	2	18.5	20.5
Atención personalizada		10	0	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	A exposición oral será complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Discusión dirixida	O obxectivo do cinefórum é o emprego de ferramentas non convencionais ou distintas para a aprendizaxe. Está prevista proxección dunha película, seguida dun debate entre os asistentes. (Con anterioridade entregaranse materiais para preparar o seminario, e con posterioridade os estudantes deberán preparar un comentario da mesma).
Traballos tutelados	O obxectivo desta actividade é fomentar a aprendizaxe autónoma por parte do estudante, fóra do ámbito das aulas. A lectura, análise crítica e comentario de publicacións científicas, normas deontolóxicas ou xurídicas, ou documentos relacionados coa bioética e a deontoloxía profesional son o principal material de traballo. Os traballos parciais poderán consistir na presentación dunha acta dun Comité de ética asistencial que analiza e resolve dous casos clínicos. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.
Presentación oral	
Proba de ensaio	O exame constará de 10 preguntas que se corresponderán cos contidos do programa. A duración do exame será de 2 horas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	A atención personalizada farase, globalmente, mediante tutorías personalizadas directas e virtuais, individuais e grupales.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Discusión dirixida	A19 B3 B4 B5 B6 B9 B10 B17 B28 B29 C4 C7 C8	Comentario del seminario-Cineforum	10
Traballos tutelados	A8 A15 A19 A20 A23 A24 A25 A34 B3 B4 B5 B6 B9 B17 B28 B29 C4 C7 C8	Terase en conta a capacidade de análise e de síntese, así como o grao de aplicación da teoría á práctica. A unidade, a coherencia e a reflexión persoal serán os elementos a considerar de face a distinguir os mellores traballos.	30
Proba de ensaio	A1 A8 A24 A34 B3 B4 B6 B9 B10 C7 C8	No exame valorarase o nivel de coñecemento dos contidos do programa. O profesor indicará os materiais necesarios para contestar ás preguntas.	50

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica	Normas éticas e deontolóxicas básicas Xuramento Hipocrático (século V a.C.). Código ético e Normas de actuación en el ejercicio profesional (COTEC, 1996). Código ético de terapia ocupacional (AOTA, 2005). Código de ética (WFOT, 2005). Normas xurídicas básicas Constitución española de 1978 Convenio para a protección dos dereitos humanos e a dignidade do ser humano con respecto ás aplicacións da Bioloxía e a Medicina (Convenio relativo aos dereitos humanos e á Biomedicina) (1997). Lei 41/2002, de 14 de novembro, básica reguladora da autonomía do paciente e de dereitos e obrigas en materia de información e documentación clínica. Lei galega 3/2001, do 28 de maio, reguladora do consentemento informado e a historia clínica dos pacientes. Lei Orgánica 15/1999, do 13 de decembro, de protección de datos de carácter persoal Real Decreto 1720/2007, do 21 de decembro, polo que se aproba o Regulamento de desenvolvemento da Lei Orgánica 15/1999, do 13 de decembro, de protección de datos de carácter persoal Lei 39/2006, do 14 de decembro, de promoción da autonomía persoal e atención ás persoas en situación de dependencia. Lei 16/2003, do 28 de maio, de cohesión e calidade do Sistema Nacional de Saúde. Lei 44/2003, do 21 de novembro, de ordeación das profesións sanitarias. Lei 55/2003, do 16 de decembro, do Estatuto marco do persoal estatutario dos servizos de saúde.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías